

Γενικό σχεδιάγραμμα

A. Αιτίες

Πηγάζουν:

A) Από τον άνθρωπο:

πνευματικός τομέας (όξυνση κριτικής σκέψης, καλλιέργεια του προβληματισμού και της γόνιμης αμφιβολίας≠εφησυχασμός, αμάθεια, χαμηλό πνευματικό επίπεδο, δογματικός τρόπος σκέψης, αναλφαβητισμός)

ηθικός τομέας (οικειοποίηση ανθρωπιστικών αξιών όπως αλtruισμός, εντιμότητα, ειλικρίνεια, σεβασμός στο συνάνθρωπο≠ δέσμευση του ανθρώπου σε κατώτερα πάθη και ζώωδη ένστικτα).Κρίση ηθικών αξιών, αμοραλισμός(= ανηθικότητα), υποκρισία, φιλαυτία, ιδιοτέλεια, εκμετάλλευση)

ψυχικός τομέας (εσωτερική ισορροπία, ψυχική πληρότητα, αυτοπεποίθηση, θάρρος αισιοδοξία,επιμονή,υπομονή≠ άγχος κορεσμός, αίσθηση ανικανοποίητου, απογοήτευση, πλήξη)

B) Από τους τομείς της κοινωνικής ζωής

1).Κοινωνικός τομέας

Το άτομο εντάσσεται ομαλά στο κοινωνικό σύνολο, αφού αποδέχεται τους κοινούς συμβιωτικούς κανόνες. Διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης, ανάπτυξη υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, πρόταξη και υπηρέτηση του κοινού καλού σε σχέση με το στενά εννοούμενο ατομικό συμφέρον. Σεβασμός στους νόμους→εξασφάλιση κοινωνικής ευρυθμίας, επίλυση κοινωνικών προβλημάτων→διασφάλιση κοινωνικής συνοχής.

Κρίση ανθρώπινων σχέσεων, κοινωνική αλλοτρίωση, μοναξιά ανωνυμία, κοινωνική αδιαφορία, φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας→διάσπαση κοινωνικής συνοχής.

2) Οικονομία

Αύξηση παραγωγικότητας, βελτίωση ποιότητας αγαθών και υπηρεσιών, άνοδος βιοτικού επιπέδου, άνοιγμα οικονομικών συνόρων στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, διακίνηση κεφαλαίων και προϊόντων, αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, οικονομική ανάπτυξη

Άνιση κατανομή του πλούτου μεταξύ των προηγμένων και των αναπτυσσόμενων χωρών, υπερεντατικοποίηση της εργασίας. Το άτομο αντιμετωπίζει την εργασία ως βιοποριστικό μέσο και όχι ως πηγή ικανοποίησης. Φτώχεια, ανεργία, επιδίωξη μεγιστοποίησης του κέρδους από την πλευρά των επιχειρήσεων, εκμετάλλευση των εργαζομένων.

3) Τεχνολογία

Τεχνολογική ανάπτυξη στις προηγμένες χώρες, εκμηδένιση αποστάσεων, αφθονία ανέσεων και μέσων στην καθημερινή ζωή, ευρεία διάδοση της γνώσης→ καταπολέμηση της αμάθειας, άρση στερεοτύπων.

Μηχανοποίηση της εργασίας, αυτοματισμός, εξειδίκευση → τυποποίηση της εργασίας, πλήξη, ανία: ο εργαζόμενος δε γεύεται τη χαρά της δημιουργίας, καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος εξαιτίας της τεχνοκρατικής αντίληψης, ασύμμετρη ανάπτυξη πόλεων-υπαίθρου (αστυφιλία).

4) Επιστήμη

Βελτίωση της ποιότητας ζωής, αύξηση ποσότητας και βελτίωση της ποιότητας των αγαθών, περιορισμός σωματικού μόχθου, πρόληψη και καταπολέμηση ασθενειών. Ανθρωπιστικές επιστήμες συμβάλλουν στην ηθικοπνευματική συγκρότηση και στη διαμόρφωση μιας πολυδιάστατης προσωπικότητας.

Καταρρακώνεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, υπονομεύεται η ελευθερία του ανθρώπου, αφού η επιστήμη μπορεί να γίνει όργανο για την εξαπάτηση, υποδούλωση και εκμετάλλευση των ανθρώπων. Γι' αυτό πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ανθρωποκεντρική αξιοποίηση της επιστήμης.

5) Εργασία

Η μηχανοποίηση της εργασίας και η εξειδίκευση μπορεί να οδηγήσουν στην πνευματική μονομέρεια. Ο ρόλος του ανθρώπου στην παραγωγική διαδικασία δεν είναι πρωταγωνιστικός αλλά βοηθητικός, με αποτέλεσμα να αποξενώνεται από το δημιούργημά του (αλλοτρίωση), να μη γεύεται τη χαρά της δημιουργίας και να αμβλύνεται η φαντασία.

Ωράρια/φόρτος εργασίας = υπερεργασία / σχέση με συναδέλφους / ελεύθερος χρόνος.

6) Φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας:

- | | |
|--------------------|--------------------------|
| - ανεργία | - αναξιοκρατία |
| - βία | - διαφθορά |
| - εγκληματικότητα | - ναρκωτικά |
| - ανταγωνισμός | - ατομικισμός |
| - εμπόριο ανθρώπων | - πορνεία |
| - απομόνωση | - εργασιακή εκμετάλλευση |

7) Θεσμοί:

α) Οικογένεια

Μεταλαμπαδεύει στο άτομο ηθικές αξίες, διότι αποτελεί βασικό παράγοντα αγωγής και διαμόρφωσης των ανθρώπων. Απ' αυτήν εξαρτάται αν το παιδί θα αναπτύξει πρωτοβουλία ή θα παραμείνει ουραγός (= τελευταίος). Η οικογένεια καλλιεργεί την κρίση και την αντίληψη του νεαρού μέλους, σφυρηλατεί το χαρακτήρα του, ενεργοποιεί τη νόησή του, με αποτέλεσμα το νεαρό άτομο να αποκτά επίγνωση του ανθρώπινου προορισμού του.

Χαμηλό πνευματικό επίπεδο, αναπαραγωγή στερεοτύπων και προκαταλήψεων, κρίση του θεσμού της οικογένειας ~ τα μέλη αποξενώνονται εξαιτίας της υπερεργασίας, έκλυση ηθών. Τα παιδιά δε βιώνουν τη θαλπωρή εξαιτίας της αυταρχικότητας των γονέων, της καταπίεσης και της κακομεταχείρισης. Ο άκρατος φιλελευθερισμός των γονέων και η απουσία ελέγχου καθιστούν τους νέους επιρρεπείς στη βία.

β) Εκπαίδευση

Η σύγχρονη κοινωνία είναι τεχνοκρατική με αποτέλεσμα και η εκπαίδευση να αποκτά ανάλογο χαρακτήρα. Το σχολείο λειτουργεί ως προθάλαμος για την εισαγωγή των μαθητών στην Ανώτατη

Εκπαίδευση.

Η γνώση προσεγγίζεται χρησιμοθηρικά από τους μαθητές, με αποτέλεσμα να μην οξύνουν την κριτική τους ικανότητα. Στείρα / άγονη γνώση που παρέχεται αποσπασματικά. Πρωταρχικό μέλημα γίνεται η εισαγωγή των μαθητών στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Καλλιέργεια του ανταγωνισμού μεταξύ των μαθητών. Αναφορά στην αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος να καλλιεργήσει ανθρωπιστική - πολιτική - οικολογική - εθνική, οικουμενική συνείδηση (ανάλογα με το θέμα). Τυποποίηση της διδασκαλίας, άγονος εγκυκλοπαιδισμός, αποστήθιση γνώσεων

Πιο συγκεκριμένα η τεχνοκρατική εκπαίδευση:

- προσδίδει γνώση ειδική και όχι πολύπλευρη.
- συνδέεται άμεσα με διάφορους χώρους της παραγωγής και όχι με τον ευρύτερο κοινωνικοπολιτικό χώρο.

Αντίθετα η ανθρωπιστική παιδεία:

- οξύνει την κριτική ικανότητα του ατόμου.
- διαμορφώνει ανθρωπιστική / κοινωνική συνείδηση με την παροχή ηθικών αξιών → καταπολέμηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων.

Το αίτημα επομένως είναι η συμπόρευση της τεχνοκρατικής με την ανθρωπιστική εκπαίδευση, ώστε να διαμορφώσει το άτομο ολόπλευρη προσωπικότητα.

γ) **MME**

Προβληματίζουν, ευαισθητοποιούν, διαφωτίζουν την κοινή γνώμη και προτείνουν τρόπους επίλυσης των ατομικών και κοινωνικών προβλημάτων / μέσα από συνεντεύξεις πνευματικών ανθρώπων διευρύνουν τις γνώσεις και προάγουν το πνευματικό επίπεδο του κοινού / στηρίζουν τη δημοκρατία με την ανάπτυξη διαλόγου και τον έλεγχο των φορέων της εξουσίας.

Παραπληροφορούν όταν εξυπηρετούν κομματικές σκοπιμότητες, διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα. Με την προπαγάνδα παθητικοποιούν και μαζοποιούν τα άτομα. Αποσταθεροποιούν τη δημοκρατία υπερπροβάλλοντας και επιβάλλοντας πολιτικούς ηγέτες. Προβάλλουν κίβδηλα πρότυπα και υλικές αξίες → υλικός ευδαιμονισμός, καταναλωτισμός. Καλλιεργούν την αποστροφή από τις παραδοσιακές αξίες, αφού προβάλλουν ξένα πρότυπα. Ο διαφημιστικός λόγος συρρικνώνει τη γλώσσα.

8) Πολιτική ζωή (υγιής ή εκφυλισμένη)

Προϋποθέσεις υγιούς πολιτικής ζωής

- κατοχύρωση θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη
- πολυκομματισμός / πολυφωνία: διατύπωση πολλών και αντιτιθέμενων απόψεων, σεβασμός στη διαφορετική άποψη
- ελευθερία
- διάλογος → απαρχή και ουσία της δημοκρατίας
- συμμετοχή των πολιτών στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα → πολιτικοποίηση.

Εκφυλισμένη πολιτική ζωή εξαιτίας

της ιδεολογικής και ηθικής κρίσης.
της αναξιοκρατίας
της υλιστικής νοοτροπίας.
του φανατισμού, της αναξιοκρατίας.

της απολιτικοποίησης → αποχή των πολιτών από τα πολιτικά δρώμενα.
της μαζοποίησης.
του λαϊκισμού
του μεσσιανισμού

9) Τέχνη (αυθεντική ή υποκουλτούρα / εμπορευματοποιημένη)

α) αυθεντική: ενεργοποιεί τον προβληματισμό – ευαισθητοποιεί, καλλιεργεί το αισθητικό κριτήριο του ανθρώπου

β) εμπορευματοποιημένη τέχνη: πνευματική νάρκωση λόγω της απλοϊκότητας - υποβάθμιση του ανθρώπου. Ηθικοπνευματική ατροφία, αλλοίωση του αισθητικού κριτηρίου, αδυναμία διάκρισης του ποιοτικού καλλιτεχνικού έργου από το ευτελές.

10) Ηθικές αξίες:

Ο ανθρωπισμός προτάσσει τις ηθικές αξίες (τιμιότητα, σεβασμός, αλτρουισμός, αγάπη, συνεργασία) ≠ Ωστόσο στην εποχή μας υπάρχει κρίση αξιών. Οι υλικές αξίες και οι υπαξίες (ατομικισμός, ανταγωνισμός, αδιαφορία, ιδιοτέλεια, χρησιμοθηρία) έχουν υποκαταστήσει τις πνευματικές και ηθικές αξίες.

11) Εθνικός τομέας

Φιλοπατρία, γνώση ιστορίας και εθνικών θεμάτων, διαμόρφωση εθνικής συνείδησης, ενδυνάμωση εθνικού φρονήματος, προάσπιση εθνικών συμφερόντων, αντίσταση σε εξωτερικούς εχθρούς.

Προγονολατρία, μυθοποίηση παρελθόντος, παραχάραξη της ιστορίας, εθνικός απομονωτισμός ενός λαού, εθνική ομφαλοσκόπηση, εθνοκεντρισμός

12) Διακρατικός τομέας

Εύκολη επικοινωνία λαών λόγω τεχνολογικής ανάπτυξης, δημιουργία υγιούς κοσμοπολιτισμού που θεμελιώνεται στη διαφύλαξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής και εθνικής ταυτότητας κάθε λαού διεθνοποίηση φαινομένων και προβλημάτων (οικολογικό, πυρηνικοί εξοπλισμοί), διεθνής διάλογος, ενεργοποίηση οργάνωσεων και οργανισμών (Ε.Ε. ΟΗΕ κλπ), προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σεβασμός στο διεθνές δίκαιο.

Εκμετάλλευση οικονομικά ασθενέστερων λαών από ανεπτυγμένες χώρες, ρατσισμός, εγκυμονεί ο κίνδυνος του πατερναλισμού, δηλαδή της ηγεμονικής συμπεριφοράς των ισχυρών χωρών και της υπαταγής σε αυτές των αδύναμων.

Πρότυπα - Σύγχρονο πλαίσιο - Χαρακτηριστικά σύγχρονης εποχής

Γενικά:

1. Πρότυπα σαθρά, χωρίς να εμπνέουν και να οδηγούν στην ανθρωποκεντρική θεώρηση της ζωής, στο αληθινό νόημα της. Ασύμμετρη ανάπτυξη υλικοτεχνικού - ηθικοπνευματικού πολιτισμού. Αντιφατική εποχή, κοινωνία εντυπωσιακών επιτευγμάτων αλλά και πολλαπλών αρνήσεων. Επικράτηση στείρας τεχνοκρατικής αντίληψης, δηλαδή της αντίληψης ότι η τεχνολογία και μόνο οδηγεί τον άνθρωπο στην ευτυχία. Ψυχρή εκλογίκευση των πάντων, οι άνθρωποι καθίστανται οπαδοί της «ήσσονος προσπάθειας». Με την προβολή αρνητικών προτύπων καλλιεργείται η αντίληψη της ευκολίας, του εύκολου πλουτισμού και της άκοπης

ανάδειξης και διαποτίζεται η συνείδηση των νέων με το ιδανικό του ελάσσονος μόχθου.

2. Συνθετότητα, πολυπλοκότητα κοινωνιών - γρήγοροι ρυθμοί εκτύλιξης γεγονότων και αλλαγών, καταγισμός μηνυμάτων, πληροφοριών, γνώσεων, πολλαπλότητα και αντιφατικότητα κοινωνικών ρόλων, αύξηση των απαιτήσεων της ζωής, άγχος, ένταση κ.λπ.

3. Βιομηχανοποιημένος τρόπος ζωής, αντιστροφή στις σχέσεις ανθρώπου-τεχνικής, συνεχής επανάληψη κινήσεων που φέρνει τυποποίηση, εκφυλίζεται ο πνευματικός δυναμισμός του ανθρώπου, το άτομο μετατρέπεται σε όργανο παραγωγής και σε δούλο των επουσιωδών αναγκών του . Ως προς την εργασία.χαρακτηριστική είναι η υπερεντατικοποίησή της και η υπερβολική προσκόλληση στην ειδίκευση, που περιορίζουν τον ελεύθερο χρόνο και απογυμνώνουν ηθικοπνευματικά τον άνθρωπο.

4. Αστικοποίηση (η ζωή στις μεγαλουπόλεις), υπερπληθώρα ανθρώπων, ανωνυμία, έλλειψη ζωτικού χώρου για προσωπική έκφραση, καλλιέργεια επιθετικότητας, μαρασμός ανθρώπινων συναισθημάτων, αποξένωση, μαζοποίηση, αλλοτρίωση. Διαμερισματοποίηση και κάθετη δόμηση συνθλίβουν την ανθρώπινη επικοινωνία, ελαχιστοποιείται ο κοινωνικός έλεγχος. Υδροκέφαλες τσιμεντουπόλεις που προσβάλλουν την αισθητική.

5. Στροφή στον υλικό ευδαιμονισμό, ακόρεστη manία για υλικά αγαθά, εγκλωβισμός στο δόκανο του υπερκαταναλωτισμού, η κατανάλωση (σύγχρονο πρότυπο κοινωνικής καταξίωσης - ευτυχίας) οδηγεί σε αυτοκατανάλωση και θεοποίηση του χρήματος - έκπτωση της αξίας «άνθρωπος», υποταγή στο συρμό, στο εφήμερο, στο πρόσκαιρο. Επίταση του υλοζωισμού μέσω της διαφήμισης με την παρουσίαση τεχνητών παραδείσεων και τη χρήση μεθόδων, όπως: ωραιοποίηση της πραγματικότητας, πλύση εγκεφάλου.

6. Ηθική ρευστότητα της εποχής μας - αναθεώρηση και κρίση αξιών, έκλυση ηθών - ηθική του συμφέροντος, κρίση ταυτότητας και προσανατολισμού, λανθασμένες προτεραιότητες. Ιδεολογική σύγχυση, απουσία οραμάτων και συλλογικών στόχων, κατάργηση ορίου και μέτρου, απαξίες τίθενται στη θέση αξιών.

7. Απομάκρυνση ανθρώπου από τη φύση και ό,τι αυτή αντανakλά (αγνότητα, αυθεντικότητα, έμπνευση, φυσικότητα), δημιουργία ανθρώπου με κρυμμένη ευαισθησία και εσωτερικό κενό.

8. Η προοδοπληξία αποτελεί ανάσχεση στη δημιουργική αφομοίωση των λειτουργικών στοιχείων της παράδοσης.

9. Μιμητισμός - μόδα, τυφλή υποταγή στο ξενόφερτο, αντιγραφή της επιφάνειας και όχι μίμηση της ουσίας, αλλοίωση ανθρώπινου προσώπου.

10. Επικράτηση ατομικισμού και στείρου ανταγωνισμού, κρίση κοινωνικής συνείδησης. Ο σημερινός άνθρωπος είναι νάρκισσος και φίλαντος, τον χαρακτηρίζει η αλαζονεία της δύναμης και αδιαφορεί για το καλό της κοινότητας. Πιστεύει στο όραμα της «διασημότητας», που τον οδηγεί στην υιοθέτηση αθέμιτων μέσων προκειμένου να επιτύχει το σκοπό του.

11. Κοινωνικά προβλήματα, όπως αδικίες, ανισότητες, ανεργία, δημιουργούν κοινωνικό αναβρασμό και επιδεινώνουν την κρίση της κοινωνίας.

12. Μετανάστευση - ρατσισμός - ξενοφοβία.

B. Συνέπειες (θετικές ή αρνητικές):

α) Στον άνθρωπο

πνευματικός τομέας

(πνευματική βάλτωση ή όξυνση πνευματικών δυνάμεων)

π.χ. Αδρανοποιείται η κριτική στάση του ατόμου με αποτέλεσμα να οικειοποιείται κάθε ιδεολόγημα και δόγμα.

ηθικός τομέας

ψυχικός- συναισθηματικός τομέας (ασφάλεια, ψυχικό σθένος, αισιοδοξία ή ανασφάλεια, αβεβαιότητα, συμπλέγματα κατωτερότητας)

β) Στην κοινωνία

Υπονομεύεται η δημοκρατία, εφόσον καταργείται η πολυφωνία, που συνιστά ακρογωνιαίο λίθο για την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος.

Εκφυλίζεται η δημοκρατία, εφόσον διαιωνίζονται οι υπάρχουσες ανισότητες, δεν προσφέρονται ίσες ευκαιρίες στους πολίτες, εδραιώνεται η αναξιοκρατία. Ο κοινωνικός διαχωρισμός δε συμβαδίζει με την εικόνα μιας σύγχρονης, πολιτισμένης και δημοκρατικής κοινωνίας.

Υποθάλπονται καθεστώτα ολοκληρωτικά που νομοτελειακά συντελούν στον παραγκωνισμό της λαϊκής κυριαρχίας.

Ευνοείται η αυθαιρεσία των ιθυνόντων (=φορέων της εξουσίας). Τα δικαιώματα καταργούνται και νόμος είναι η θέληση του ηγέτη-μεσσία, στον οποίο οι υπήκοοι οφείλουν τυφλή υποταγή.

Προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και καταπάτηση βασικών ανθρώπινων δικαιωμάτων (εργασία, υγεία, περίθαλψη, εκπαίδευση), αποκλεισμός από αγαθά, απαιδευσία, χειραγώγηση, υποτίμηση, εκμετάλλευση, οικονομική εξάρτηση, εξαθλίωση.

Κλονίζεται η κοινωνική συνοχή. Προκαλούνται ταραχές και κοινωνικές αναστατώσεις, έξαρση αντικοινωνικών φαινομένων. Η έλλειψη συνεργασίας και αλληλεγγύης οδηγεί σε αποσταθεροποίηση τις κοινωνίες.

Πολιτιστική υποβάθμιση, με ισχυρά δείγματα τη στράτευση της τέχνης και τον εκφυλισμό της αθλητικής ιδέας.

Παραμποδίζεται η οικονομική ανάπτυξη της χώρας, καθώς αποκλείονται λόγω διαφορετικότητας άτομα που έχουν την ικανότητα να προσφέρουν.

Εμποδίζεται η ειρηνική συνύπαρξη των λαών, οδηγείται μια χώρα στην απομόνωση, δημιουργούνται μίσση μεταξύ των λαών, απειλείται η παγκόσμια ειρήνη.

Ενίσχυση του εθνοκεντρισμού και της εθνικής εσωστρέφειας, αδυναμία αφομοίωσης των υγιών στοιχείων από τους άλλους πολιτισμούς, έξαρση εθνικιστικών κινημάτων.

γ) Στο φυσικό περιβάλλον (π.χ. ανατροπή της οικολογικής ισορροπίας, οικολογική καταστροφή, ρύπανση, κλιματικές αλλαγές).

Γ. Προτάσεις

α) Άτομο

πνευματική και ηθική καλλιέργεια, πρόταξη ηθικών αξιών, αποδέσμευση από τη νοοτροπία του υλικού ευδαιμονισμού, διαμόρφωσης εθνικής, υπερεθνικής / οικουμενικής, πολιτικής, οικολογικής συνείδησης (ανάλογα με το θέμα), γόνιμη διοχέτευση της ενεργητικότητας του μέσω της δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου

β) ΜΜΕ

προβολή υγιών προτύπων, απαλλαγή από συμφέροντα, αντικειμενική ενημέρωση, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση, προβολή των πνευματικών ανθρώπων

γ) Πνευματικοί άνθρωποι:

υπόδειξη σωστών προσανατολισμών, αφύπνιση συνειδήσεων, προβολή υγιών προτύπων, αγώνας για τη διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων (ισότητα, δικαιοσύνη), στηλίτευση των κακών κειμένων, αποκάλυψη της δημαγωγίας και του λαϊκισμού και των παραπλανητικών μεθοδεύσεων οργανωμένων ομάδων συμφερόντων.

δ) Πολιτεία:

Υιοθέτηση κοινωνικής πολιτικής - κράτος πρόνοιας → ίσες ευκαιρίες για όλους στην εκπαίδευση, στην περίθαλψη. Επιβολή κυρώσεων σε όσους παρανομούν, θέσπιση νομοθετικών μέτρων, προσπάθεια εξυγίανσης της πολιτικής ζωής, πάταξη διαφθοράς, επαρκής αστυνόμευση, εξυγίανση του σωφρονιστικού συστήματος.

Εξυγίανση της δημοκρατίας, που αποτελεί προϋπόθεση της προστασίας των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του πολίτη.

ε) Παιδεία

Συμπόρευση της ανθρωπιστικής με την τεχνοκρατική. Ειδικότερα με:

- τις ανταλλαγές μαθητών και φοιτητών (πρόγραμμα Comenius και Erasmus αντίστοιχα) μεταξύ χωρών με διαφορετικό πολιτισμό το άτομο θα αποκτήσει οικουμενική συνείδηση, θα αυξήσει τις γνώσεις του για άλλους λαούς, και θα εξαλείψει τις στερεοτυπικές αντιλήψεις.
- το θεσμό των μαθητικών κοινοτήτων και της Βουλής των Εφήβων θα διαμορφώσει πολιτική συνείδηση :διαδικασία του «εκλέγειν –εκλέγεσθαι» στην οποία μούνται οι μαθητές, εξοικειώνονται με τις συλλογικές / δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, συμμετοχής στα κοινά, ανάληψης ευθυνών ή Οι μαθητές διαμορφώνουν πολιτική /δημοκρατική συνείδηση, ωριμάζουν, γίνονται περισσότερο υπεύθυνοι, συναποφασίζουν για κοινά προβλήματα, βγαίνουν απ' τα στενά όρια της ατομικότητας, αναπτύσσουν συλλογικό πνεύμα
- ανάπτυξη πρωτοβουλιών → διοργάνωση πολιτισμικών εκδηλώσεων → επαφή με τις αξίες της παράδοσης. Καλλιτεχνική εκπαίδευση και αισθητική αγωγή μέσα από ένα σχολείο που θα προωθεί τη δημιουργικότητα, την ευαισθησία και τις πολύπλευρες δεξιότητες των νέων,
- ανάληψη εθελοντικής δράσης→συνεργασία της σχολικής κοινότητας με ΜΚΟ, δράσεις φιλανθρωπίας, συνεισφοράς, εξοικείωση με τη δράση ανθρωπιστικών οργανώσεων

στ) Διεθνείς οργανισμοί: δραστηριοποίηση για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αναβάθμιση και σεβασμός του ρόλου των διεθνών οργανισμών και, κυρίως, του Οργανισμού

Ηνωμένων Εθνών.

Αυτονόμηση των διεθνών οργανισμών από πολιτικές και εθνικές εξαρτήσεις και κυρίως από αυτές των ισχυρών κρατών. Αποφυγή της επιλεκτικής στάσης απέναντι σε καθεστώτα και κυβερνήσεις, η οποία δημιουργεί καχυποψία και επιφέρει την ανυποληψία των Ηνωμένων Εθνών.

Διεθνής έλεγχος με τη θέσπιση οργάνων και μηχανισμών για την επόπτευση της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

ζ)Κράτη-κυβερνήσεις

Διακρατική συνεργασία με στόχο τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου παγκόσμια, την καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού, του υποσιτισμού και της φτώχειας και την εξασφάλιση ενός ανεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους τους κατοίκους του πλανητικού χωριού.

Η αδυναμία ορθής κρίσης και η συρρίκνωση του πνεύματος καθιστούν το άτομο ευάλωτο και δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για τη χειραγωγή του.

Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μειωμένη κριτική ικανότητα, δογματισμός: Η άγνοια, η ημιμάθεια, η αδυναμία κριτικής θεώρησης, η έλλειψη ηθικής προлеιαίνουν το έδαφος για την εδραίωση ...

Στερεότυπα και προκαταλήψεις που μεταβιβάζονται από γενιά σε γενιά και δίνουν μια αλλοιωμένη εικόνα της πραγματικότητας, μέσω των φορέων κοινωνικοποίησης, όπως η οικογένεια, το σχολείο και τα Μ.Μ.Ε.

Ο προπαγανδιστικός ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης που αναπαράγουν με κάθε τρόπο τα καθιερωμένα στερεότυπα και δε διαφωτίζουν ούτε ενεργοποιούν τους πολίτες, αφυπνίζοντας συνειδήσεις ή εγκαλώντας τους υπευθύνους.

Η ύπαρξη απάνθρωπων πολιτικών καθεστώτων και εξουσιαστικών δομών, που εξευτελίζουν την αξία της ανθρώπινης ύπαρξης.

Η ύπαρξη απάνθρωπων πολιτικών καθεστώτων και εξουσιαστικών δομών, που εξευτελίζουν την αξία της ανθρώπινης ύπαρξης.

Η έμφαση στην εμπορευματοποίηση της γνώσης στην παιδεία είναι γεγονός. Τόσο το προβάδισμα που δίνεται στα θετικά μαθήματα όσο και η έμφαση στις τελικές εξετάσεις για την είσοδο του νέου σε κάποια ανώτατη σχολή, επαρκούν για να φανερώσουν τη μη ανθρωπιστική εκπαίδευση που παρέχει ο θεσμός αυτός.

Ο αμοραλισμός, η αναλγησία, η καταρράκωση των ανθρωπιστικών αξιών και η επικράτηση απαξιών που καθόρισαν τα κυρίαρχα πρότυπα ζωής κατά τις μεταπολεμικές δεκαετίες: χρήμα, οικονομική επιφάνεια, πάση θυσία πλουτισμός, το πνεύμα της ήσσονος προσπάθειας, το κυνήγι της εφήμερης δόξας και δημοσιότητας...

Η κρίση των αξιών και η ηθική εξαχρέωση, που παρατηρούνται στο πλαίσιο της σύγχρονης καταναλωτικής και ανταγωνιστικής κοινωνίας, οδηγούν στη χρήση αθέμιτων μέσων για την προώθηση των ατομικών επιδιώξεων.

8) Άνιση κατανομή του πλούτου στον πλανήτη. Η συγκέντρωση του παγκόσμιου πλούτου σε λίγες πολυεθνικές εταιρείες, υπερεθνικές τράπεζες και επιχειρήσεις τις καθιστά παντοδύναμες με αποτέλεσμα να υπαγορεύουν τη θέλησή τους και σε κράτη. Οι εθνικές κυβερνήσεις που προσπαθούν να πάρουν μέτρα κοινωνικής πρόνοιας, εξαναγκάζονται να υπηρετήσουν τα συμφέροντα των πλουσίων και των ισχυρών όσο ποτέ άλλοτε.

Η τακτική των ΜΜΕ είναι η προβολή των μη υγιών και μη ώριμων προσωπικοτήτων που καθόλου δεν εμπνέουν το κοινό στην υιοθέτηση υψηλών αξιών. Αυτές προωθούνται μέσα από τα τηλεπαιχνίδια, τα τηλεθέαματα τραγουδιού-χορού και ουσιαστικά αποτελούν αντικείμενα εκμετάλλευσης μόνο και μόνο για την εξασφάλιση υψηλών βαθμών τηλεθέασης.

Το κυρίαρχο πνεύμα του ορθολογισμού και της χρησιμοθηρίας περιορίζει την ευαισθησία και τις αισθητικές αναζητήσεις του σύγχρονου ανθρώπου.